

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petiti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištvu, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

O položju v Cislajtaniji.

Na Dunaji, 10. nov. [Izv. dop.]

V mnogih federalističnih novinah in celo v polustavovernih in Nemcem prijaznih listih moreti čitati ugibanja in pozitivne vesti o ministerskih krizah in o najbližnjem prevratu v vladni sistem. Tem glasom nasproti je treba previdnosti in ne več vere, nego jo daje naše novinarsko izkustvo, crpljeno iz zadnjih let. Položaj je ob kratkem v teh besedah povedan:

Gotovo je, in tudi vsa znamenja tu od bližine jasno kažejo, da vladanje nemške ustavoverne stranke ne bode dolgo trajalo in da zmerne naše slovanske terjatve do zmage pridejo. Vendar je dobro, če se ne zanašate na one glase, kateri to premenbo prorokujejo takoj za jutri ali za pojutranjem. Tako brzo ne pojde zdaj več, in baš zaradi tega obeta preobračaj v vladi stalnejši biti, kadar pride, to je, kadar bodo višji krogi nad zdanjo vlado stoječi, sklenili ono nam Slovanom ugodnejšo frontno izpremenbo, ki ima baje dinastične in staro-avstrijske podloge, končno izvesti, za katero se zdaj — vsled ruskih vplivov in preudarjenega plana nadvojvode Albrehta — pot nadeluje z raznimi prikaznimi, mej temi je ena zadnjih tudi zdanje zopetno bivanje cesarja na Češkem, katero bivanje ima gotov političen pomen, da si „zakulisen“.

Tedaj: stvari zoré, ali zrele še niso. Nam velja le — vztrajati v nekoliko mučni sedanosti, če tudi za zdaj ničesa ne dosežemo. Vzeti nam več uže tako ne morejo, ker kar so mogli, so uže vzeli. Sreča in poguma za slovenstvo pak nam nihče iztrgati ne more, ako ga malodušni sami ne zatajamo sebi samim v prihodnjo sramoto. De-

bro se nam tako še nij godilo, torej smo vajeni potrpeti, potrpiamo, a ne dajmo se več, ko treba.

Eno pak uže naprej lahko rečemo, namreč, da nova vlada, ki pride, nikakor ne bode vzeta izmed strogo ultramontanskih, kakor tudi ne iz naših strogo narodnih krogov. Da je gola reakcija nemogoča v Avstriji, to izprevidajo, kakor se kaže povsod tembolj, ker bi klerikalno ministerstvo niti pri Slovanih ne imelo občne podpore. Slovanskih prononsiranih vodij pak do vlade ne bodo zvali, dokler se po božji previdnosti nekatere osebe odločilne, katerih vzvišenega imena v javnih novinah imenovati v tej dotiki ne smemo. V tej zadevi so bili nemški ustavoverni in magjarski vodje, da si so bili nekdanj celo protidinastični, kar mi Slovani nikdar ne, bolj srečni. A to je delikatna točka; torej „capiat, qui capere potest.“

Ker so reči take, imajo nemško-ustavoverni poslanci letos precej druge obraze, nego lani osovrej. Zdaj nij več videti tistega ponosa in one samosvesti, ki sta bila lani na izrazu vseh ustavovernih nemških poslancev, ko je prvi „direktno“ voljeni zbor sešel se. — Sicer pa tudi nečem trditi, da bi bila iz teh krogov ona lehkomišelnost, s katero ti ljudje odbijajo naravno rešenje narodnostnega, kot najvažnejšega avstrijskega vprašanja.

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 11. novembra.

V *državnem zboru* se je 10. t. m. bralo pismo drž. pravdnštva v katerem se nazaj jemlje prošnja za pravico, poslanca Schoffia kazensko preganjati. Potem nadaljevanje postave o akcijskih društvih.

Cesar in cesarica sta prišla 8. t. m. v Kladrub na Češko. Kmetje so ju na ko-

lodvoru s „slava“-klici pozdravili. V Kladrubu je tudi nadvojvoda Vilhelm; gostov bo 68 in sicer mej temi so znana aristokratska imena, kakor Emil in Karel Auersperg, knez Esterhazy, knez Alfred Windischgrätz, kn. polkovnik Metternich, Rudolf in Ivan Liechtenstein, Clam Gallas, Leopold Thun, Emil Fürstenberg (predsednik lovskega društva) in drugi. — V Pardubicah, kamor sta 9. prišla je župan cesarja češko in nemško pozdravil, mesto je bilo razsvitljeno. Jutri v sredo večer ob 6. prideta v Prago.

Iz *Prage* poroča „Nation“, da je kardinal Švarcenberg potoval na Dunaj, ter ima namen nadškofu Raušerju ponuditi zvezo federalističnih klerikalov s centralistčini. Združena frakcija pod Hohenvar-tovim vodstvom bi dalje imela nalog, historičnemu plemstvu, ki se ogiblje cesarjevega dvora, uglasiti pot, po katerem bi slednji z ozirom na dinastijo, zidali svoj plan. Ker neki češki kavalirji kljubu ukaza vrhovnega dvorništvu niso prejeli povabila k pardubiškim lovom, so zaradi tega dotični krogi v historičnem plemstvu prestrašeni, ter so občnega mnenja, da se na ta način, ta pot ne more nadaljevati. Začasno so izdali geslo, ka postavijo nekak „modus vivendi“. Pomenljivo je tudi še to, da so takrat izbrali v tej akciji za poslanca kardinala Švarcberga in ne grofa Harracha. — Če se ta novica obistini, pripoveda neveselo prikanje.

Na *Ogerstem* je vendar v nekaterih posameznostih še poštenjši parlamentarizem, nego po drugod. Tako je na pr. minister vnanjih zadev v seji vprašan zaradi odstav-ljenja enega višjega uradnika, odgovoril, da je to čin eksekutive, torej nij dolžan zbor-nični odgovora. Cel vihar se je na ministra vzdignil in novine celo njegov odstop terjajo. A pri nas pri enacih interpelacijah?

Magjarska „Reforma“ je pozivala naučnega ministra naj razpusti — „Slovaško Matico“. Da se ta čin Magjarom dopada, potrjuje šo Jókajev „Hon“, ki piše o slovaški Matici sledeče: „Matica obstoji z blizu sto ljudij brez imenja in važnosti, katerih večina je v razporu s družbenimi naredbami, ki so strah uradov a nemajo nobenega kul-

Listek.

Beatrica.

(Novela.)

I.

(Dalje.)

Molčé jo markiz pogleduje, potem reče tako osorno in ostró, da markiza na ego-varjanje niti misliti nij mogla: „Jutri, odidemo, ker jaz za dobro spezuam, da Versailles zapustimo. Dovolite gospa, da vam uzrokov ne naštevam, ki me h takem ravnanju silijo.“

Beatrica se je v šalj zavila, kajti mraz jo je tresel, da si je bila lepa, vroča poletna noč; potem se je v kočijo še bolj nazaj naslonila, da bi soprog debelih solz ne zapazil, ki so se jej po licih ulivale. Razsute so bile zdaj vse one zlate palače, ka-

tere je njena fantazija v zraku sezidala, palače, ki so jo tembolj mikale, ker niso imele še odločne barve in strah mej. Mogočni izrek onega moža, ki je njeno osodo smel določiti, uničil je vse one sladke sanje sreče in velikosti, o katerih je v zadnjem času tolikokrat sanjala, in namestu čarobnih svečanostij v Versalju pričakovala jo je samotna tužnost in dolgočasno življenje daleč proč od kraljevega dvora v neznanem kraju, kamor bode mogla z neprijaznim, osornim, in tako neljubeznavim soprogom iti.

Grozna misel! — a ugovarjati se nij upala. Ob določeni uri je drugo jutro v svoji sobi pripravljena za pot, soproga pričakovala, kjer je hišina jokaje zadnjo skrinjo zapirala. Točno ob šestih je Senanges v sobo stopil, je Beatrico, ki je tužno vsa zajokana tú stala, z navadno dostojnostjo pozdravil, ter ji roko ponudil, in jo v kočijo

peljal. Kmalu potem sta se peljala po tihih ulicah kraljevega mesta, ki je še globoko v jutrajnem spanju tičalo. Ko sta se mimo kraljevega dvora peljala, se je Beatrica pripognila, in še enkrat zadnji pogled na dolgo vrsto v jutranjem solncu bliskajočih oken uprla; nato je potegnula zavoj črez obraz in se je globoko v kotek stisnila. Cel pot nij skoraj besede s soprogom izpregovorila, in Senanges, ki je v drugem oziru viteško zanjno skrbel, se nij nikako potrudil, da bi bil ono tihoto dramil.

Ea teden sta popotovala, predno sta od daleč visoke stolpe in sivo zidovje Senanževega gradu zagledala in močno šumenje bližnjega morja slišala. Senanges je dal kočijo odkriti, ter je v dolgih dihlajih morskimi zrak srkal.

„Draga domovina, čisti zrak nebeški“, zamrmra Senanges, okó pa upré v široke

turnega poklica! — Slovanom — nasproti, se — Magjari tedaj drznejo še govoriti o kulturnem poklicu!

Vnanje države.

Na **Francoskem** so bile 8. t. m. dopolnilne volitve v narodno skupščino. V okrajih Drome in Nord sta voljena republikanica Madier (34.000 glasov) in Parcy (z 118.000 glasov); v departementu Oise pak bonapartovec vojvoda de Mouchy. Tudi proti Parcyu je padel bonapartovec le za šestino manjšine.

Ali je don **Karlos** na Francosko pribežal ali ne, — smo zdaj v dvomu. Včeraj so telegrami iz Madrida, Pariza in Bajonne to trdili. Denes pravi pariški telegram, da niso resnični. V dveh dneh bo stvar jasna. Če je res don Karlos moral svojo vojsko zapustiti, dobil je ultramontanizem jako hud udarec in stvar svobode je storila velik korak naprej.

O **italijanskih** novih volitvah se dozda v definitivno za 213 volitev, kakor se iz Rima brzogovlja. Zmerna liberalna vladna stranka je dobila 124 sedežev, 80 poslancev je opozicijskih razne barve in o drugih se ne vé kaj bodo.

V **Švici** sta se v dvoboji streljala dva znana žurnalista, Rochefort in de Pene, ker je slednji — lastnik največjega umazanega lista v Parizu, „Paris Journal“ — zasramoval na najostudnejši način v zaporu bivajočega Rochforta. Izid nij še znan.

Angleški kardinal Manning, vodja angleških katolikov je v „Times“ priobčil pismo proti Gladstonovi brošuri, katere obseg smo včeraj na tem mestu razložili.

Odbor **irskih** narodnjakov v Dublinu za oslavo stoletnice rojstva O'Connellovega vabi v oklicu vse prijatelje irskega naroda in svobode po vsem svetu, naj rojstveni dan tega velicega patrijota, stoletnico (6. avgusta 1875) praznujejo.

V **nemškem** državnem zboru v Berlinu so 9. nov. hitro odpravili prvo branje budžeta. Delbrück je naglašal, da je Francoska brez vse difference plačevala vojni dolg.

Mej **Kitajskim** in Japonskim je žugala zaradi otoka Formosa vojna nastati in bili uže mali sukobi. Zda sta se, kakor se iz Šangaja poroča ti dve azijski državi pomirili, ter tako pobotali, da Kitaj plača pol milijona tallov, Japan pak pusti Formozo.

Dopisi.

Od Borovnice 10. nov. [Izv. dop.]

Veselica v našem slov. bralnem društvu zadnjo nedeljo bila je veliko živahnejša, nego prva. Pevci ljubljanske čitalnice so jo bogato oživili. Slovenske in domače pesmi razlegale so se, da je bilo veselje, vsakatega srcé

tolklo je hitreje, veselica je bila v pravem pomenu besede, narodna. Vsa hvala gg. pevcem, ki so nas s svojim pohodom počastili kljubu temu, da je bila v ljubljanski čitalnici beseda in jim je težko bilo se sodelovanju odtegniti. Vsa čast g. Nolliju za izvrstne govore, posebno za oni govor, ki je nalogo mladih mater slovenskih, odgojo njezne mladine, tako lepo poudarjal. Dragi pevci, pridite kmalu zopet, z veliko radostjo vas hočemo sprejeti. Lepo slovensko petje budi srcé in povspešuje narodno zavest, marsikatega nezavednega zdrami glas harmonije iz narodne zaspanosti.

Razne napitnice so se čule sprejete z velikim navdušenjem. Pri tej priliki smo opazili g. Janeza Borštnika podpredsednika društva, kot pogumnega za narod vnetega moža, kateremu beseda gladko teče.

Mej gosti iz raznih krajev videli smo tudi našega čestitega uda in deželnega poslanca g. Kotnika, kateri je s svojim udeležanjem spričeval, da ima bralno društvo dober namen, ter dajal lep izgled v posnemanje. Vrli sosede Presrčanje z g. županom bili so nam tudi priljubljeni gostje, — da nas obiščejo zopet! — Mlado ljstvo se je navadno tudi zasukalo, veselica je trajala pozno v noč, dokler nij vlak nam drage pevce odpeljal. — Čuje se le en glas, da tako izvrstne veselice še nij bilo v „Coklariji“.

Od sv. Bolfanka pri Ljutomeru 10. nov. [Izv. dop.] Redko kedaj moremo iz naših krajev kaj poročati, ker se pri nas nič veselega ne godi, a žalostnih prigodeb nas nij volja naznanjati po slovenski zemlji. Mnogo strahov nam zadajejo tatje, ki se ne prestando okolo nas klatijo, ter nam odnašajo purane, gosi in kuretino. 5. t. m. so po polnoči udri v hišo posestnika V. L. na Vitanu, ter odnesli precej soli in obleke. Kaj je krivo, da so pri nas ti nepovoljni gostje tako svobodni, in da jih nikdo ne zasači? Istina je, da vsak teden pridejo iz Ormuža žandarmi sem patrolirat, a kaj nam to koristi, ako žandarmi na patrolo prišedši, ne da bi po noči kakor bi se spodobilo v prid občenu miru in varnosti, po vaseh hodili, gledajo, da dobijo pri kakem predstojniku večerjo, vina ali žganja in dobro posteljo? Eden teh gospodov je zelo siten. Bodi nam dovoljeno tukaj navesti en slučaj: 3. t. m. prišla sta dva žandarma v neko krčmo, kjer sta sedela dva občinska predstojnika; žandarma uža precej dobre volje in misleča, da bosta

na njune stroške zopet lahko popila kateri polič Ljutomerčana, ju prijazno pozdravita. Nijso še dolgo sedeli, ko je gori omenjeni rekel predstojniku Z. iz Vodranec tako-le: „Dvakrat sem bil pri vaši hiši ali več ne pridem, če bodem še 10 let v tem kraji žandarm.“ „Zakaj ne?“ ga popraša predstojnik. „Zato, ker mi je vaša žena pregizdava, neče se nič pogovarjati“ — malo da nij rekel „neče dati klobas“, — „drugače je pri P.“ — kazaje na družega predstojnika — „pri njem je naenkrat „štampri“ na mizi. Predstojnik rekši žandarmu da nema družega zahtevati od predstojnika, kakor srenjski pečatnik, kar pa mu je njegova žena gotovo bila dala, ga je dobro zavrnil; in kmalu je začel žandarm prilizavati se, da celo orožje sta odložila, vsela se k mizi in začela s pivci kvartati. Da nijsta pri tej priliki trezna ostala, se razumeva, in uže v mraku je prišel eden na Vitan „boga poln“, da je jedva po cesti kolovratil, voza prosit! Kar pa nij dobil. Mi potrebujemo žandarme, da nas branijo potepuhov in tatov, a ne da nas objedajo in naše ženske nadlegujejo. Občinskim predstojnikom bi pa svetovali, naj z žandarmi nikake prijateljske zveze ne sklepajo.

Iz Budim-Pešte 10. nov. [Izv. dop.] Naš državni zbor se je za nekoliko dnij odgodil. Težko se uvida zakaj? Menda vendar ne za to, ker dobrih dveh petin zastopnikov nij v Bučim-Pešto na zasedanje prišlo! Največ teh nemarnežev odpada na Deakovo stranko. Pri nekem glasovanju je zavoljo tega vlada komaj in komaj večino četirih glasov ujela. Odgodenje sednic pa ne bode dolgo trajalo. Situacija je taka, da bo naš državni zbor delati moral, ali hoče ali neče. Minister predsednik Bitto je kot glavno nalogo sedanjega zasedanja zaznamoval uredbo financij, in novi ustroj politične uprave in sodstva. Gledé financij je rekel Bitto, da je mogoče, da se uže v dveh letih doseže ravnovesje mej državnimi dohodki in stroški, a samo pod tem pogojem, če se bodo razne zborove stranke vsaj v finančnem vprašanju zložile, ali z drugimi besedami, če bodo v povišenje davkov privolile. Finančni in politični kredit države velja rešiti — je naglasil Bitto — sicer pademo, in na novo vzdigniti se je težko, to vemo iz izkušnje. Financ-minister Ghyeczy je državnemu zboru predložil proračun za leto 1875, justic-minister Pauler pa osnovi kaznenega in menbenega zakona.

stepe in temne jelove gozdove krasne okolice, ki se je do morskih obal razprostirala. Ta glas je bil tako mehak in je Beatrice tako milo na uho donel, kakor še nikoli popred; a pri vsem tem nij ona niti besedice črhnila, temuč je še nižje zavoj prek obraza zavlekla in še globokejšo v kočijo nazaj naslonila se. Kaj jo je brigala krasna okolica, kjer bode morala v prognanstvu živeti? Kaj oni od starosti sivi grad, v katerem bode ujetnica? — Za nekoliko časa je kočija postala v dvorišči pred velikimi durmi, kjer je bil grb Senanževe rodbine urezan.

Markiz je takoj iz kočije skočil, markizi pomagal, ter jo po širokih stopnjicah vodil, kjer so ju v dolgih vrstah pričakovali služabniki in služabnice, katerih ponižne pozdrave je markiz prijazno odzdravljajal. Stopnjice so vodile do dolge temne veže, kjer so

na stenah podobe Senanževih pradedov visele. Tu poda markiz Beatrice reko, globoko se prikloni, da bi njen blede, proti zemlji pobešeni obraz videl, ter pravi: „Pozdravljam vas, Beatrice, tu v hiši svojih starišev in želim, da bi vam kmalu postala draga domovina.“ —

Beatrice nij na to nič odgovorila, nego kljubovaje kot slabo odgojen otrok je obrazek od njega obrnila; markiz pa je hišini, ki je za njima šla, veleval, markizo v njeno sobo peljati, ter se nij več zanjo zmenil.

II.

Začela se je za Beatrico vrsta tihih samotnih dnij. Soproga je le pri obedu videla ko jej je resen in molčeč nasproti sedel, in da si je zmirom o njej pazil, in nikdar brezobzirno z njo ravnal, nij si nikako prizadeval, otročje kujanje svoje soproge na kateri koli način dramiti. Pustil jo je, da je delala

kar se jej je ljubilo; a kaj jej je pomagala tu prostost, kjer nij bilo na 10 milj v okrožji nobenega gradu, nobenega človeka s katerim bi občevala?

Ure in dnovi so bili brezkončni; enoličnost zdajšnjega življenja je še v lepši svetlobi naslikala življenje v Verzailju, od katerega jej je le spomin ostal. Edino to jo je sem ter tje še razveselilo, da je z zanesljivo hišino vsa doživenja večkrat na tanjko prešetala, in tako še enkrat lepe dneve minulih časov v duhu ponovila. V najskrivnejšem predalci svoje pisalne mize je imela shranjeno ono cvetlico, katero jej je bil kralj pri zadnji veselici podaril, in vsak večer je predalce odprla, in dolgo časa cvetlico opazovala, katero so navadno gorke solze zalivale. Na misel jej je vselej pri tej priliki prišla ona princezinja, katera je bila prišla groznemu in zlobnemu čarobniku v pest; a

V finančnem odboru, v katerem sede vse same politične in finančne naše korifeje, se marljivo radi, sem ter tja tudi burno, zlasti glede vprašanja honvedstva. Zadnjikrat je samo Uermenyi proti honvedstvu govoril, sedaj je pa še v Liphayju in Jenngyju so zagovornike našel. Naša honvedska vojska, to vsak priznava je strašno „miserable“. Državna blagajna mora za njene potrebe na leto do 20 milijonov izdati, ki so pa kakor da bi jih na cesto vrgel. Naši honvedi niso niti za notranjo službo vporabljeni, kamo li za polno službo. Stranka za odpravljenje honvedske vojske sicer vsak dan raste, vendar je pa še vse preslabo, ko da bi svojo nakano uže letos doseči mogla. Večina v našem državnem zboru o odpravljenju honvedske vojske denes, uže niti besedice slišati neče. V siromaštvu se s sijajem obdaviti, to jedenes „modern“, in čem večje je siromaštvo, tem bolj se hoče z ničemurnim sijajem obdajati, ki mu služi kot plašč svoje golotinje. In tak zunanji sijaj in tako notranje siromaštvo sta tudi v našem državnem gospodarstvu zavladata. Naši državniki še zmirom senijajo, še zmirom niso se zdramili, dasiravno se je uže dokaj mrzlih slapov črez nje vtilo. Za zdramljenje, mislijo, je še zmirom čas, pa kedar časa več ne bode, bode tudi uže prekesno zdramiti se.

Domače stvari.

— (Za volitve v trgovinsko zbornico) se uže priprave delajo. Ob svojem času hočemo narodne slovenske kandidate prijaviti, kadar bodo postavljeni in način zaznamovati, kako je našim prijateljem agitirati v tej zadevi, da bode zmaga naša.

— (Porotniki ljubljanski), ki so bili 9. t. m. za prihodnjo porotno dobo, začeni od 30. nov. t. l. izrečani — so: gg. Fr. Trdina iz Škofje Loke, Šturm iz Polič, Alojzij Krenner iz Škofje Loke, Ferd. Sajovic iz Kranja, Anton Mižgur iz Kožez, Arth. Mühleisen iz Ljubljane, Mat. Burger iz Postojne, Jos. Jallen iz Kroke, Jos. Černé iz Ljubljane, Fr. Lavrič iz Rakeka, Peter Lenassi iz Vrhnike, Andr. Willmann iz Dovjega, Ant. Jeršan iz Unca, Homan iz Loke, Toman iz Kranja, Jentelj A. iz Ljubljane, Vičič iz Postojne, Pakič iz Ljubljane, Pohl A. iz

noben vitez se jej nij bližal, da bi jo bil rešil, kakor se je pri oni princezinji zgodilo. Teden za tednom je minul in še nij bilo niti sluha niti duha iz srečnejših krajev in nič nij dramilo tihote Senanzevega gradu. Hišina jo je dolgo tolažila, da se bode v Verzailles vrnila, prorokovaje ji, da bode kralj soprogu, kateri se ne bode upal mu zoperstavljati, veval, to storiti; a vse zastonj, prorokovanje hišine je bilo ničevno; niti Ljudovik, niti „prijateljice“, ki so bile za njo tako navdušene, niso z najmanjšem znamenjem pričevale, da se še na njo spominjajo. Od dné do dné je težje prenašala enoličnost življenja in zmirom bolj je težila samota mlado življenja veselo gospo, katere fantazija je bila polna najlepših slik Versailleskega dvora. Vsak dan je bila bolj blede, od dné do dné so njene oči vpadale, zmirom bolj je život izgubljal prirojeno gibčnost, kar je Senanges sam kmalu zapazil.

(Dalje prih.)

Ljubljane, Krainer J. iz Laz, Finžgar J. iz Brezja, Killer iz Kranja, Božič Jos. iz Ljubljane, Krisper Val. iz Ljubljane, Mali L. iz Tržiča, Mikuž Lovro iz Ljubljane, Polak Joah. iz Tržiča, Polak Adolf iz Ljubljane, Rabič Sebastijan iz Radovljice, Ferline J. iz Ljubljane, Zevnik J. iz Dobrove, v. v. Gariboldi iz Ljubljane.

— (Latinska slovnica) za slovensko mladež spisal P. Ladislav Hrovat, je dobiti pri ljubljanskih bukvarjih za 1 gold. 50 kr. Žalibog se latinsko uče le v šolah a te so pri nas še vedno švabske in pošvabljene!

— (Nemškutarški šolski nadzornik Pirker), katerega principijalno politično kameleonsko neznačajnost je dr. Zarnik v znani interpelaciji po zasluženju obrisal, se surovo oteplje v vladnem organu za germaniziranje učiteljev na Slovenskem „Laib. Schulzeitung“. Tudi je necega slabotnega učitelja Drmelja iz Cerknice steroriziral, da reva Pirkerju in nemškutarjem na ljubo iz bečastega strahu pred njimi preklicuje, kar je prej sam pravil v Ljubljani. Nemškutarija in demoralizacija in nemožatost, to je pri nas denes identično ali isto-
vetno.

— („Laib. Tagblatt“) se v vtorek v članku „politische fahnenflucht“ nad liberalno slovensko stranko objeda, da je od liberalnih principov odpala. To je navadna nemška ali nemškutarška vedoma izrečena laž, kakoršnih je v nemških novinah vaje svet brati.

— (Dimitzeve kranjske zgodovine) prvi del je ugodno v našem listu sodil znan slovenski zgodovinar, le eno stvar je grajal, namreč germansko-ošabno ignoriranje vprašanja, ali se niso Slovanje uže prej naselili v naše slovenske kraje, nego se obče v nemških krogih misli. Na to odgovarja tukajšen nemšk zgodovinar v kratki notici v „Tagbl.“ le to: „In ultraslovenischen Kreisen freilich wird man es dem Verfasser wenig Dank wissen, dass er die Hirngespinnste der Trstenjak und Genossen über die angebliche Autochthonie der Slaven in Krain und den angrenzenden Ländern, wie sie es nicht anders verdienen, vollständig ignorirte. Nach dem Urtheil aller mit den Ergebnissen der Geschichts- wie der Sprachforschung vertrauten haben diese Ausgebirten einer erhitzen Phantasie oder eines fanatischen Nationalismus nur etwa den Werth von Kollar's monströser „Staroitalija Slavjanska“ etc.“ No, mi se nečemo vtikati v poklic strokovnjakov, a to si upamo vendar reči, da tu (ne gledé na spise češkega poeta) nij baš treba Slovencev insultirati, kakor tudi se z nemškim „ignoriranjem“ vsega, kar nemško mnenje nij ne bode vekomaj izhajalo. Kar se pa tiče „nationalizma“ nam bodo uprav strokovnjaki v zgodovini potrdili, da nij morda noben narod v zgodovini pisji bolj „nationalizma“ držal se, nego nekateri nemški historiki, osobito pruski.

— (V Krškem) je razpisana notarska služba.

— (Spomlad v jeseni.) Za vodo v Ljubljani na trgu za sadje kostanjevo drevo, drugo od frančiškanskega mosta spomladansko cvete.

— (Iz Celja) se v „Tgp.“ piše, da prostovoljna požarna straža razpada, in ker na shod, ki je imel društvo oživeti skoro ni-

kogar nij bilo, žuga župan Neckerman prisilno „feuerwehr“ napraviti. Če pojde!

— (V zatiškem) sodskem okraji so živinski semnji zarad kuge prepovedani.

— (O goveji kugi) kranjska deželna vlada objavlja, da je od 4. septembra do 9. novembra letos v 17 vaseh 6 goved erknilo, 25 zbolelo in ubito bilo in 157 kot sumljivih spoznano in zato ubito bilo. Zdaj je še v 6 vaseh ta kuga: v Runarskem, Podklancu, Jurjeviču, Sigmaviču, na Gori in v Sušjem (Kočevje).

Št. 5010.

Pojasnilo.

Vest v št. 258 časnika „Slovenski Narod“ o neki zaroti mej ujetniki tukajšnje kaznovalnice na gradu in preiskavi proti več čuvajem zavoljo tega, se uradno pojasnuje, da v tukajšnji kaznovalnici na gradu mej ujetniki nikake zarote nij, in da se zavoljo tega tudi nikaka preiskava proti čuvajem ne vrši.

V Ljubljani, 11. novembra 1874.

C. k. državni pravdnik:
Persche.

Razne vesti.

* (Pošta je izginila) v Danaföldvaru, kakor se brzojavlja iz Ogerskega, s konji, vozom, voznikom in pismi. Napadli so jo madjarski tolovaji, ter „bethiary“, postiljona umorili, voz izpraznili in zavlekli. Vozu je bil nekov tujec popotni, ki je bil tudi težko ranjen. — O roparjih nij niti sledu, kakor je v enacih slučajih navada na arpadskih pustah magjarsih.

* (Požar je v Braševem) na Sedmigradskem 1. t. m. vpepelil 50 lesenih in 13 kamenih hiž, leseno cerkev, trgovsko skladišče in eno kosarno. Zvonovi cerkveni so se raztopili. Ogenj je nastal vsled prevržene petrolejeve lampe.

* (Železnica črez Kavkaz), in sicer iz Tiflisa do Vladikavkaza črez Kavkaško pogorje se bode kmalu zidala. Načrt k tej železnici je podal ruskemu ministerstvu komunikacije, polkovnik in inženir ruski, Statkovsky.

* (Mejnarna ženska liga), ali zveza. Urednica lista „Womens suffrage journal“ iz Anglije je bila te dni na Dunaji, da bi stopila tu z nekaterimi dunajskimi damami v zvezo zaradi ustanovljenja mejnarodnega ženskega društva, ki bi zagovarjal pravo žensk, ter pred vsem zagovarjal volilno pravico žensk. Na Angleskem, kjer imajo žene uže volilno pravico v zastopništvih se je uže pričela organizacija v tej zadevi.

* (Hitra jéža za stávo.) Po vsem svetu se zdaj mej prijatelji konj veliko piše in govori o hitri ježi, katero jo zvršil ogerski stotnik Zubović, ki je stavil, da bode v 14 dneh iz Pešte v Pariz prijezdil, in je stávo tudi dobil, kajti iz Pariza se telegrafira 9. nov., da je prijezdil v Pariz pričakovano od mnogo ljudstva. Ker je jezdil noč in dan in se je mudil le kar je bila največja sila, je bil blede a ne utrujen. Konj mu je bil v Tourneau na Francoskem udarjen, za to je prišel en dan kasneje, nego sicer. On bode dobil od jezdeškega društva 800 gld., dalje ima na potu vsak dan 8 gld., in pravijo, da je cesar, ko je o tem slišal, rekel, da mu bode dal 600 cekinov, če pride ob času v Pariz.

* (Zajec in Lisjak.) V Tešinu se tožita dva kmeta; prvi se zove Zajec in drugi Lisjak. Oba sta sedela v gostilnici pri eni mizi in Zajec je pravil, da tehta 200 fantov. Lisjak položi stotak na mizo in pravi: „Tu je stotak, da ne tehtaš 200 fantov!“ Zajec položi na mizo drug stotak, ter gresta oba k vagni. Pokaže se, da Zajec tehta še več to je celih 206 fantov. Vrne se v krčmo nazaj in Zajec vtakne oba stotaka v žep. Lisjak ne reče nič, nego sedi in se zabava dalje

